

Halászsati Lapok

A Magyar
Mezőgazdaság
melléklete

X. évfolyam

2009/
január

A Haltermelők Országos Szövetsége és TermékTanácsa
információs és marketing hírlevele

SZERKESZTI: Szerkesztő Bizottság • FELELŐS SZERKESZTŐ: Hajtun György

Megkezdte munkáját a HOP Irányító Hatósági Osztály

Az Európai Bizottság szeptember 9-én fogadta el a magyar Halászsati Operatív Programot, amely azzal a kötelezettséggel is járt a hazai igazgatásra nézve, hogy a program elfogadásától számított három hónapon belül létre kell hoznia az EHA tagállami felhasználására egy halászsati irányító hatóságot. Gráf József agrárminiszter november 24-ével Gábor János vezető főtanácsost bízta meg az irányító hatóság vezetésével. Az új osztály vezetőjével alaposan körbejártuk a tennivalókat, s arról is szót ejtettünk, hogy miként képvisel majd a magyar halászság érdekeit az új osztály tevékenysége.

• Főtanácsos úr, a halászsoknak az az érzésük, hogy Önt nagy titokban nevezték ki a hatóság élére. Ezzel talán nem is volna baj, bár – s ez nem az Ön hibája – a pályázati úton való kiválasztás elfogadhatóbb lenne a közvélemény számára is. Ezen már túl vagyunk, de valójában mi is az Ön új titulusa?

– Mindenekelőtt a kérdés kapcsán felmerülő kételyeket szeretném eloszlatni. Nem tudom mennyire „nagy titokban” történt az én felkérésem. Az EU Bizottság szeptember 9-én fogadta el a HOP-ot és fel kellett gyorsítani az eseményeket, azaz a munkálatokat. Egyébként nem neveztek ki. Miniszter úr a folyamat felgyorsítása érdekében megbízott az új osztály vezetésével. Természetesen pályázat kiírására is sor kerül a poszt betöltésére, és annak nyertese lesz a véglegesen kinevezett vezető. Nem titkolom, hogy az eddigi munkám szerves folytatásának tekintem a megbízást, és indulni fogok a pályázaton. Összefoglalva: ideiglenes vezetője vagyok az osztálynak.

• E kis kitérő után beszéljünk magáról a feladatról...

– Az Európai Halászsati Alap rendelete szerint minden tagállamnak, amely élni akart ezzel a lehetőséggel, el kellett készítenie az operatív programját (csak Luxem-

Gábor János vezető főtanácsos

burg nem élt a lehetőséggel). Az EHA-rendelet előírja, hogy három hatóságot kell felállítani a rendszeren belül. Ezek közül a legfontosabb az irányító hatóság, amely megvalósítja az elfogadott programot. Emellett működnie kell egy ellenőrző hatóságnak, amely azt ellenőrzi, hogy a Brüsszélből lekért pénzeket megfelelően használja-e fel az irányító hatóság. Tehát ez a szerv nem a végső kedvezményezetteket, többek között a vállalkozókat ellenőrzi, ezt a feladatot ugyanis a közreműködő szervezet, az MVH végzi. S harmadikként

Tartalom:

Küldöttgyűlés és tagi fórum 3

Ott voltunk a felvételen 5

Idén nincs pénz állami haltelepítésre – 6

Az európai akvakultúra éve 7

az igazoló hatóságot is meg kell alakítani, amely igazolja a hatósági lekéréseket, és jóváhagyja helyességüket. Ez persze nagyon leegyszerűsített, csak a felszín, hiszen lényegesen bonyolultabb a rendszer. Brüsszelnél az volt a kérése, hogy a halászat önállóan jelenjen meg a minisztérium hierarchiájában, a feladat nagyságának megfelelő létszám biztosításával. A minisztérium vezetése úgy döntött, hogy ennek a feladatnak a megoldására a Természeti Erőforrások Főosztályán belül alakítanak ki egy önálló osztályt, melynek neve: Halászsati Operatív Program Irányító Hatósági Osztály (HOP IH Osztály). A név hosszú, de a rövidített formáját használjuk, és mindent elkövetünk annak érdekében, hogy mindenki tudja, mit értünk a rövidítés alatt. Ami a dolog személyes részét illeti: november 24-én kaptam kézhez az osztályvezetői megbízást azzal, hogy első feladatom az osztály felépítése. Mindez nem előzmények nélkül zajlik, de hivatalosan csak a megbízás után kezdhettem el a munkát. Most keresem a megfelelő személyeket, az irodát, s azt mondhatom, hogy január elsejével működni fog az irányító hatóság, hiszen a közlönyben is ez az időpont jelenik meg.

• Mekkora létszámmal dolgozik majd az osztály?

– Öt plusz egy fővel (egy vezető és öt ügyintéző). A munka dandárjának elvégzése ránk hárul, mivel teljesen el kell határolni a három hatóság tevékenységét egymástól. Az Irányító Hatóság a felelős a program megvalósításáért és egy bonyolult koordinációs rendszer fenntartásáért. A felelőség és a koordinációs rendszer külön fejezetet érdemel, de erre most részletesen nem térnék ki. Munkánkat közreműködő

(Folytatás a 2. oldalon)

Megkezdte munkáját a HOP Irányító Hatósági Osztály

(Folytatás az 1. oldalról)

szervezetként a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal segíti, amelynél a halászati területen dolgozó hivatalnokokkal az AVOP HOPE kapcsán már hatékony és jó kapcsolatot alakítottunk ki. Az új rendszer erősen hasonlít az AVOP HOPE rendszerhez, azzal a fő különbséggel, hogy nem pályázatokat, hanem kérelmeket kell a támogatást igénylőknek benyújtaniuk, de amit ugyanolyan mélységben, igényességgel kell kidolgozni, mint a pályázatot. A másik fontos különbség az, hogy a kérelmeket nem a régiókhoz, hanem a MVH Központ-hoz kell benyújtani. A decentralizáció során ugyanis megtanultuk, hogy a jogszabályok értelmezése régióként nem teljesen azonos. A kérelmek technikai részét az MVH bonyolítja. A szervezetek és a folyamatok ábráit egy későbbi alkalommal mutatjuk be: a dolog természetéből adódik, hogy ezeket a folyamatokat most tervezzük, illetve dolgozzuk ki. A minisztériumon belül a stratégiai feladatok kidolgozása és az összes szempontnak való megfelelés ellenőrzése is a mi feladatunk.

• **Az interjú december 9-én készült, így a szervezési munka kellős közepébe csöppentünk. Nyilvánvaló, hogy személyekről még nem beszélhetünk, de arról igen, hogy milyen feladatkörök lesznek, és hol lesz az iroda?**

– Személyekről még valóban korai beszélni, ami nem jelenti azt, hogy ne volna-

nak jelöltjeim. De a kinevezésük előtt nem volna helyes megnevezni őket. A hatóság minden bizonnyal az FVM épületében kap helyet, úgy tűnik, hogy a félemeleten lesz elegendő irodahelyiségünk.

• **Ezek a részletkérdések azért fontosak, mert az irányító hatóság szoros kapcsolatban áll majd a halászokkal, a vállalkozókkal. Ha jól értem, Önöknek a halászokért kell dolgozniuk, hiszen az Önök tevékenysége arról szól, hogy az**

Európai Halászati Alap magyar keretösszegeit hogyan tudják a tógazdaságok maximálisan és hatékonyan felhasználni. Lassan két éve, hogy várjuk azokat a pályázati kiírásokat, amelyekre a kérelmeket be lehet nyújtani. Foglalkoznak-e már ezekkel a pályázatokkal?

– Természetesen, sőt, már a megbízásom előtt is elkészültek a pályázatoknak megfelelő kérelmek beadását, és általában a támogatásokat szabályzó nemzeti rendeletek munkapéldányai. Az operatív programban megfogalmazott támogatási célokra írjuk ki a rendeleteket. Egyetértek abban, hogy elsősorban a magyar halászság érdekeit kell szem előtt tartanunk a munkánk során, de az operatív programban a szakmai egyeztetéseken általánosabb célokat is megfogalmaztunk. Például a halfogyasztás növelé-

sét, az egészséges táplálkozásra való figyelemfelhívást, a halválaszték bővítését stb., de igaz, az új rendszerben a támogatás fő kedvezményezettjei, célzott személyei a

halászati ágazatban tevékenykedők. További fontos cél, hogy a vállalkozók is megtalálják az ágazatban a számításaikat, biztonságos munkalehetőséget tudjanak a hátuk mögött. Ezt viszont csak úgy tudjuk elérni, ha stabil a kereslet, és ehhez az áru-

alap-előállítás és a feldolgozás. A halfogyasztás, a kereslet növelését promócióval valósíthatjuk meg. Szerintem a fejlődés alapja a kereslet-indukálás, illetve -növelés. Ennek kielégítésére szükség van az árualap növelésére és a feldolgozás fejlesztésével a választékbővítésre. A szlogen változatlan: „A megújuló halászatért” kívánunk dolgozni. A halászati tevékenység sok mindent magában foglal, hiszen nem csupán haltermelés folyik egy-egy tógazdaságban.

Ami a rendeleteket illeti: készül az alaprendelet, amelyhez kapcsolódnak majd a konkrét ún. jogcímrendeletek. De még elképzelhető, hogy az egyeztetés eredményeként csak a teljes prioritási tengelyekre vonatkozó rendeletekben lesznek összefoglalva az intézkedések. Tudom, hogy nagyon várják már a pályázási lehetőséget, de további türelemre van szükség, hiszen csak most tudtuk felgyorsítani a folyamatokat. Olyan alapokat kell ugyanis megteremtenünk, amelyek hét évig megállják a helyüket, amely holnap is működőképes, és Brüsszel is elfogadja. Nem lehet kapkodni, s mint már említettem, az előkészületek javában zajlanak. Am a finomhangolás most zajlik, a konkrétumokat most kell leírunk, megfogalmaznunk.

Itt szeretném elmondani, hogy magát a támogatási rendszert a nagy hármas követelmény jegyében szeretnénk felépíteni. Célunk, hogy a támogatási rendszer egyszerű, átlátható és hatékony legyen. A türelem azért is fontos, mert a beszélgetésünk időpontjában még egyedül vagyok az osztályon, és a jelenlegi munkakörömet sem vette még át az utódom, ezért az előző helyemen is helyt kell állnom. De azért nem a „nulláról” indulunk: az Agrár- és Vidékfejlesztési Főosztály munkatársai sokat segítettek és segítenek most is, azonban előbb vagy utóbb el kell engedniük a kezünket. Annyit elárulhatok, hogy a házból ketten jönnek az osztályra dolgozni. Olyan kollégák, akik eddig is a halászzal foglalkoztak.

• **Ezek szerint gőzerővel folyik a szervezés...**

(Folytatás a 4. oldalon)

Az új rendszer erősen hasonlít az AVOP HOPE rendszerhez, azzal a fő különbséggel, hogy nem pályázatokat, hanem kérelmeket kell a támogatást igénylőknek benyújtaniuk.

A HOP Monitoring Bizottság felépítése

Szavazati joggal rendelkező tagok

Elnök – az Irányító Hatóság vezetője (Halászati Osztály vezetője)

FVM: Agrár-vidékfejlesztési Főosztály, Természeti Erőforrások Főosztálya

Közreműködő szervezet: Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal.

Minisztériumok és országos hatáskörű szervek: Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium, Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főigazgatóság.

A következő regionális fejlesztési tanácsok képviselői: A regionális fejlesztési tanácsok közös képviselője

Érdekképviseletek: Magyar Agrárkamara, Magyarországi Gazdakörök és Gazdaszövetkezetek Országos Szövetsége (MAGOSZ), Mezőgazdasági Szövetkezők és Termelők Országos Szövetsége (MOSZ), Magyar Természetvédők Szövetsége (MTVSZ), Vízgazdálkodási Társulatok Országos Szövetsége (VTOSZ), Haltermelők Országos Szövetsége és Terméktanácsa (HALTERMOSZ), Magyar Országos Horgász Szövetség (MOHOSZ).

Horizontális és esélyegyenlőségi szervezet: Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlősége Tanács, Országos Érdekegyeztető Tanács Munkaadói Oldala.

Tanácskozási joggal vesznek részt

Pénzügyminisztérium, FVM EU-Integrációs és Nemzetközi Főosztálya, EU Bizottság képviselői, Agrárgazdasági Kutató Intézet (AKI), Nemzeti Fejlesztési Ügynökség, Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal (MSZH), Halászati és Öntözési Kutatóintézet (HAKI).

Küldöttgyűlés és tagi fórum

A Haltermelők Országos Szövetsége és Terméktanácsa december 17-én tagi fórumot rendezett, melynek keretében a résztvevők megbeszélték a magyar halászat és az érdekképviselet idei, 2009. évi tennivalóit. A vendégelőadó Gábor János, a Halászati Operatív Program Irányító Hatóság és a Monitoring Bizottság vezetője volt, aki az új hatóság tevékenységét mutatta be. Miután erről a témáról olvashatják interjúkat, így csak azokat a kérdéseket érintjük, amelyek a abban nem szerepeltek.

A tagi fórumot megelőzően küldöttgyűlést tartott a szövetség, amelyen Dr. Orosz Sándor ügyvezető elnök javaslatot tett a tagok által fizetendő 2009. évi tagdíj (tagi hozzájárulás) mértékére. A küldöttek egyhangú szavazással fogadták el az előterjesztést, így a 2009. évi tagdíj mértéke megegyezik a tavalyi tagdíjával. A tag által fizetendő tagdíj összege a tag személyes jellemzőinek függvénye, s ennek megfelelően a tagdíj tagonként eltérő összeget tesz ki. A tagok az éves tagdíj teljes összegét mielőbb, de legkésőbb 2009. február 28-ig tartoznak befizetni (átutalni) a szövetség számlájára. Amennyiben a befizetés e határideig nem történik meg, a tag köteles a mindenkori jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő késedelmi kamatot megfizetni.

Elhangzott, hogy a 93 tagból 16-nak van valamilyen tagdíjbefizetési ügye, ez 4,5 millió forint bevételkiesést jelentett az elmúlt évben. Szilas Péter, a tatai Jávorka Sándor Szakiskola igazgatója bejelentése negatívan érintette a hallgatóságot: az állami iskolarendszertől kikerült a halászképzés. (Szlovákiában 2 iskola, Csehországban pedig 3 ilyen iskola is működik!) Miután a bevételi források igencsak elapadtak a tanintézménynél, ezért a tagdíjbefizetésnél méltányos elbírálást kért – és kapott – az igazgató.

Egy másik hozzászólásban fogalmazódott meg, hogy jó volna, ha a szövetségen kívül lévő haltermelők kapcsolódnának a szövetséghez, mert túlságosan leszűkült az a kör, amelyik az érdekképviseleti tevékenységet anyagilag is fenntartja. Az ugyanis tény, hogy a szövetségen kívül lévő termelők is profitálnak az érdekképviselet által elért eredményekből. Ugyancsak egyhangúlag fogadták el a küldöttek a szövetség 2008. évi költségvetésének – várható – teljesítését, s a 2009. évi tervezetét. Miután nem volt kifogás egyik mérleggel szemben sem, a szövetségnek van költségvetése az új esztendőre is.

A tagi fórumon az ügyvezető elnök felkérte Gábor Jánost a HOP Irányító Hatósági Osztály megalakulási körülményeinek bemutatására, az igazgatási tevékenységek számbavételére. Az osztályvezető az interjúban is olvasható részleteket ismertette,

majd elmondta, hogy a hatóság az FVM épületében, a félemelet 42-es szobában kap helyet, ahol az egyeztető tárgyalásokat, megbeszéléseket is lebonyolíthatják. Az MVH mint közreműködő szervezet részéről Katics Máté segíti az osztály munkáját. Az öt tagból hármat megnevezett Gábor János: helyettese lesz Dr. Réczei Gábor, munkatársként dolgozik Román Zoltán és Dankó Katalin, s még keresik a pénzügyes és a tengelyfelelős kollégát. Az osztály január elsejétől megkezdte a munkáját a féllemeleti irodákban.

(Szegefish Kft.) és Puskás Nándor (Hortobágyi Halgazdaság Zrt.) felszólalásukban azt hangsúlyozták, hogy amennyiben nem lesz akc-támogatás, akkor a fejlesztéseket nem tudják a tógazdasági vállalkozók végrehajtani, így az EHA-forrás sem fogy el. Ezért – ha megmarad a fejlesztésre szánt összeg egy része – lehetővé kellene tenni, hogy az EHA-forrásból fizessék az akc programot. Kiss György Károly társelnök (Balatoni Halászati Zrt.) vitatkozott ezzel a javaslattal, s azt emelte ki, hogy a szövetségi feladatokat kellene meghatározni ahhoz, hogy az EHA-forrást teljes mértékben kiaknázza a magyar halászság. E szerint a szövetségnek információs bankot kellene létrehoznia, el kellene végeznie a pályázati kérelmeknél az előminősítő munkát, s nyílt tendert kellene kiírnia pályázatírók számára. S fontos volna az is, hogy a szövetség együttműködést alakítson ki a bankokkal.

Lévai Ferenc társelnök (Aranyponty Zrt.) az eyebeek napirendi pont keretében ar-

A tagi fórum résztvevői nagy érdeklődést tanúsítottak

A legnagyobb érdeklődés természetesen a pályázati kiírások időpontjára irányult. Gábor János elmondta, hogy április 1. és november 1. az a két időpont, amikor a kiírt pályázatokra a kérelmeket be lehet nyújtani, mégpedig egy hónapon át. A kiírt pályázatokra a kérelmeket be lehet nyújtani, mégpedig egy hónapon át. A kiírt pályázatokra a kérelmeket be lehet nyújtani, mégpedig egy hónapon át. A kiírt pályázatokra a kérelmeket be lehet nyújtani, mégpedig egy hónapon át. A kiírt pályázatokra a kérelmeket be lehet nyújtani, mégpedig egy hónapon át.

ról tájékoztatta a jelenlévőket, hogy az egy éve összeállt „vizes” bizottság körlevelet küld szét a szövetség tagjainak, amelyben felhívják a figyelmet, hogy a téli tárolású vízmennyiségért nem kell vízdíjat fizetni. Továbbá a bizottság javaslatára egységes elveket dolgoz ki a hatóság a vízdíj kiszámolására, így mindenütt az országban azonos vízdíjakat számolnak el. A társelnök sikerként könyvelte el azt az európai parlamenti döntést, amely szerint az EU egységes programot dolgoz ki a kormoránok által okozott károk enyhítésére.

h-n

Megkezdte munkáját a HOP Irányító Hatósági Osztály

(Folytatás a 2. oldalról)

– Pontosan. Egy minisztérium szervezete nem éppen a gyorsaság a jellemző, de szükség esetén begyorsul a gépezet és ez történt ebben az esetben is. A nehézséget az okozza, hogy sok egyeztetést kell párhuzamosan lefolytatni az eljárásrendek kidolgozása érdekében. És mindenki ismeri a mondást az ördögről és a részletekről. Hát ezeket a részleteket kell nagyon alaposan meghatározni. Az interjú idején csak egy pillanatképet tudok felvázolni, de véleményem szerint a megjelenés időpontjában már minden részlet a helyén lesz. Bizom benne, hogy január elsejével az új osztály az új irodákban teljes erővel megkezdte a munkát, készen lesznek a munkaköri leírások, és a rendeletek is jó úton haladnak majd a megjelentetés felé.

• Szóljunk a feladatkörökről is...

– Mindhárom tengelynek lesz felelőse. A kettes tengelybe a beruházások tartoznak, míg a hármas tengely a kollektív akciókat, az innovatív tevékenységet, a termelői szervezetek támogatását, a promóciós tevékenységet, az ötös tengely az adminisztrációnak nyújtandó technikai segítségnyújtást, az informatikát, a kommunikációt tartalmazza.

• **December 3-án lezajlott a Monitoring Bizottság alakuló ülése, amely nem éppen tervszerűen zárult. Többek véleménye szerint a felkészületlenség okán botrányos volt az ülés levezetése, s nem készült el a bizottság ügyrendje.**

– Tisztázzunk néhány dolgot. Mivel én is részt vettem az ülésen, a botrányos jelzőt vissza kell utasítanom. Átmeneti helyzet volt, én már megkaptam a megbízást, ami egyben a Monitoring Bizottság elnöki teendőivel is felruház, azonban az előkészítésben más beosztásom miatt nem tudtam teljes erőbedobással részt venni. Akik pedig szervezték, azok a saját munkájuk mellett végezték ezt a munkát is. Ez volt az első önálló halászati MB ülés. Én egy kicsit többet láttam az előkészületekből, mint az MB alakuló ülésének résztvevői, akik mellesleg szintén első alkalommal találkoztak ebben a körben. Szerintem mindnyájunknak tanulnia kell még és több megértéssel kellene fordulni a jó szándékú szervezők felé. A Monitoring Bizottság a HOP végrehajtásának hatékonyságát és minőségét ellenőrzi. A bizottságot az elfogadott operatív program alapján az IH jelöli ki a HOP jóváhagyásától számított három hónapon belül. A feladatok végrehajtásának módszereit és szabályait maga a bizottság határozza meg. Ez a testület egyfajta társadalmi kontroll az uniós pénzek átlátható, hatékony felhasználására, hiszen egy sor döntést el kell fogadtatni a bizottsággal. De javaslatokat is tehet, mivel – nem szavazati joggal, de – az Európai Bizottság is képv-

Gábor János a tagi fórumon

selteti magát. Egy fontos dolgot azonban le kell szögeznünk. Az MB nem módosíthatja az operatív programot – azt csak az Európai Bizottság teheti meg a tagállam kérésére. Az MB javaslatot tehet a programmódosításra. A bizottság létszámát az EHA-rendelet nem szabályozza, de egy olyan kis program esetében, mint a magyar is, a testület 15–17 tagú.

A kérdésére válaszolva: ez egy rendhagyó ülés volt, s nem az ügyrend elfogadása volt az elsődleges cél. A cél az volt, hogy összeüljön a bizottság, s a munka elkezdődjön. Az ügyrendet megpróbáltuk elfogadtatni, de ez nem sikerült. A végső változathoz december 15-ei határidővel kértük a tagok javaslatait. A módosításokat – a bizottsági elfogadtatás után – át kell vezetni a Halászati Operatív Programba is. Egy érdemi módosítás, ami a pénzügyi belső átszervezéseket vagy új intézkedéseket – támogatási célok – bevezetését jelenti, hosszú, és a végeredményét tekintve bizonytalan procedúra. Az ülésen elhangzott javaslatokat egyébként átvezetjük. A bizottság várhatóan január második felében ismét összeül, s ezen már a végleges ügyrendet is elfogadjuk, így az érdemi munkavégzésnek sem lesz akadálya. Azt gondolom, hogy az ülésen megjelent képviselők valamennyien tudásuk legjavát adva szóltak hozzá a napirendhez, de a dolgok összefüggnek. Értem ez alatt azt, hogy a rendelet sem láthat napvilágot addig, amíg az ügyrend alapján a bizottság meg nem kezdi a munkáját. Ugyanis az EHA előírása, hogy például a kiválasztási kritériumokat a Monitoring Bizottságnak jóvá kell hagynia. Ez a dokumentum pedig azt tartalmazza, hogy a támogatások odaítélésénél milyen szempontokat vesznek figyelembe az esélyegyenlőség, a kisvállalkozások preferálása és még sok szempontból. Az ügyrend és a kiválasztási kritériumok jóváhagyása nélkül nem lehet a „támogatási” rendeleteket megjelentetni.

• **Két év esett ki a támogatások meghirdetéséből. Bár tudjuk, hogy a pénz nem vész el, de a beruházások megvalósítására kevesebb idő áll rendelkezésre.**

– Való igaz, hogy csaknem két év telt el a támogatások meghirdetése nélkül, éppen ezért gondoljuk azt, hogy a legfontosabb most a kettes tengelyre – a beruházásokra – vonatkozó pályázatok kiírása, már csak azért is, mert a támogatási forrás 70 százaléka erre a célra fordítható. Jelenleg négy rendelettervezet van egyeztetés alatt. Az alaprendelet azt taglalja, hogy a HOP-támogatásokat hogyan és mi módon vehetik igénybe. Ehhez kapcsolódnak a beruházási támogatásokat célzó kiírások, mint például a tőépítés, a feldolgozó kapacitás növelése és a természetes vízi halászat fejlesztése. Várhatóan január második felében, inkább végén a rendeletek is megjelenhetnek, amennyiben az átadandó feladatokról szóló delegációs szerződést is sikerül megkötünk az MVH-val. Ugyanakkor ki kell dolgoznunk a TS felhasználását szabályozó eljárás rendet is. Van bőven teendő. Itt ragadnám meg az alkalmat arra, hogy köszönetet mondjak e cikk kapcsán is azoknak, akik segítettek a HOP megírását és elfogadtatását. Nem kis büszkeséggel mondom, hogy a Monitoring Bizottság ülésén a Bizottságot képviselő megbízott igazgató azt mondta, hogy a magyar Halászati Operatív Program egyike a legjobbaknak a tagállamok közül.

• **Az agrár-környezetgazdálkodási program finanszírozása 2009. december 31-éig megoldott. Az EHA forrásaiból nincs e program folytatásához pénz. Lesz-e folytatás?**

– A minisztérium vezetése változatlanul azon az állásponton van, hogy az EMVA forrásait kell erre a célra is felhasználni. Annak ellenére, hogy eddig falakba ütköztünk Brüsszelben, a Mezőgazdasági Főigazgatóságnál, nem adjuk fel a küzdelmet és keressük a megoldást.

• **Mit sem ér a hatósági tevékenység, ha nincs róla hír, nem kommunikálják, és nem jut el az érintettekhez az információ.**

– A rendeletek kapcsán említettem, hogy első menetben a beruházási kérelmeket várjuk. A hármas tengely tartalmazza azokat a lehetőségeket, amelyekkel a szövetség is élhet, s ez a kommunikáció, a promóciós tevékenység. Mi támaszkodni szeretnénk a Haltermosz eddigi tevékenységére, vagyis szerintem az egyik kommunikációs forrás lehet a Halászati Lapok. De ezen kívül is több lehetőség nyílik az információ áramoltatására, mint például a honlapon való megjelentetés. Le kell ülnünk, és át kell gondolnunk a tennivalókat, az elképzeléseinket, így juthatunk közös nevezőre.

Hajtun György

Ott voltunk a felvételen

Heten – no nem mint a gonoszok, hanem mint baráti társaság – ültük körül Rétimajorban a kocsmaszéket, hogy a tévé nyilvánossága előtt elfogyassuk az ország halászléjét. Lévai Ferenc, az Aranyponty Zrt. elnök-vezérigazgatója házigazdaként vitte a szót, Koncz Gábor színművész, Dr. Novics György ügyvéd, Vida Péter szekszárdi borász, Szatmári Gábor, a Don Pepe étteremlánc tulajdonosa, valamint e sorok írója és felesége, Hajtun Mariana mellett. Mire ezek a sorok megjelennek, már tudjuk, hogy valóban több millióan nézték-e meg, hogyan kell egyszerűen és gyorsan kiváló, díjnyertes halászlét főzni? A felvétel szünetében a társaságból a legavatottabb főzőt, Novics Györgyöt faggattuk a titokról.

Dr. Novics György

• **Ügyvéd úr, ezúttal nem vitás kérdéssről, ügyről kérdezem, hanem arról, amit a szabadidejében – úgymond – „szerelemből” tesz. A halfőzés tudományáról van szó. Ha jól tudom, Ön több tucat főzőbajnokságot nyert...**

– Jól tudja. Lévai Feri barátommal az imént fejeztük be a felvételt, amelyben bemutatjuk, hogyan kell, egyszerűen, ötféle alapanyagból – pirospaprika, só, hagyma, víz és hal – megfőzni az igazi halászlét.

• **Miért gondolja, hogy így kell a halfőzést is propagálni?**

– Szívügyem, hogy több halat egyen az ország lakossága. A mi vidékünkön már megvalósult ez az elképzelés, hiszen, ha nem tévedek, akkor Baján az egy főre jutó éves halfogyasztás eléri az uniós átlagot, a 25 kilogrammot. Miközben az országos átlag nem éri el a négy kilogrammot. Aki teheti, annak tennie is kell azért, hogy több halat egyen a magyar ember.

• **Kinek az ötlete volt a karácsonyi halfőzés?**

– Már egy éve dédelgetjük ezt az álmod Lévai Ferivel, amely most végre megvalósult. Remélem, hogy az egyszerű recept alapján sokan főznek jó halat karácsonykor. S ha siker koronázza a karácsonyi menüt, akkor gyakrabban nyílnak a halhoz a házi szakácsok is.

• **Lévai Ferenc konyhában, Ön viszont bográcsban főzte a maga halászléjét. Miért gondolja, hogy karácsony ünnepén vesznek majd az emberek a bográcsot, és kimennek főzni az udvarra?**

– Azért, mert a mi környékünkön ez nem számít furcsaságnak. Azok az emberek, akik lakótelepen laknak, ők is megjelennek az utcán a bográccsal, és december 24-én kora délután a szomszédokkal összefogva, egy pohár bor, pálinka mellett megfőzik a halászlét.

• **Bizonyára mindenki őrzi a maga titkát. Önnek van-e ilyen?**

– Van egy bejáratott receptem, ami nem titok. A titok az időbeliségben, a forralásban rejlik. Ez nem jelent mást, mint hogy a halat intenzíven kell forralni, úgy forrjon, mint a lág. Ez hozza ki ugyanis a paprikából és a halból az elvárt ízvilágot. Ami pedig az időt

illeti: évtizedek alatt kialakult egy halfőzési idő, amit ha pontosan betartunk, hamar hozzájutunk egy kellemes, finom, egységesen jó minőségű halászléhez.

• **Kitől tanulta a halfőzést?**

– A halfőzést sok embertől tanultam. Először például az édesanyámtól lestem el a tudományt, aki kiválóan főzte a halat. Egy nagybátyám, aki halász volt, és szerette a jó bort, a szép asszonyt és a halat, ugyancsak sokat csiszolt a tudományomon. Jomagam a mai napig figyelek, s ha látok valakit, aki számomra is újat főz, attól nem szégyellem elkérni a receptet. Újabban nem csak a dunai halászlé kategóriában indulok a versenyeken, hanem a tiszai-körösi kategóriában is, és a versenyzőktől is el-elleszem a titkokat. Egyébként mindkét kategóriában alkalmazom a másik technológiát, mert úgy gondolom, hogy nem átjárhatatlanok a határok. Mindegyik halászlének megvan az előnye, ami hasznosítható mindkét oldalon.

• **A dunai halászlé főzésének örökös bajnoka Sobri Farkas József volt, akiről ezúttal sem szabad megfeledkeznünk...**

– Valóban nem, hiszen tőle is sokat lehetett és kellett tanulni. Profi szintre emelte a halászléfőzést, magam is jól ismertem.

• **Jónéhány zsűriben bíráltam a versenyzők főztjét, s mondhatom, hogy több olyan zsűritársam is akadt – velem együtt –, akik felismerjük az Ön halászléjét.**

– Az elmúlt évtizedekben szinte valamennyi versenyen, ahol lehetett, megjelentem, és valóban, a szakavatott zsűri – nem szeretnék álszerény lenni – a jó hallét megismeri. S ha nem is az én nevemet említik, de két-három versenyzőtársamét biztosan szóba hozzák. Ez nem baj, mert azt vettem észre az eddigi versenyek során, hogy Tatától Dunavécstől át, Dunaföldváron, Nagybaracsán, Gyomaendrődön, Szarvason keresztül – hogy csak néhány győztes helyszínt említsék – mindenütt elfogadták a receptúrám. Az ország legjelentősebb halfogyasztási helyeiről van szó, ahol sikerült versenyt nyernem, szám szerint 42-t.

• **Ez – pestiesen szólva – gombócból is túl sok...**

– Van ennek hátulütője is. Szerbiába meghívtak Apatinba versenyezni, s az első al-

kalommal a bronz, második alkalommal az ezüst bográcsot nyertem meg. Többet nem hívtak meg.

• **Civilben Ön ügyvéd: hasznosul-e ez a tudomány a munkája során?**

– A kettő sehol nem találkozik. Csak egy szűk kör tudta rólam ezt az információt, de meg is marad ebben a szűk körben. Legfeljebb annyi a haszon, hogy a megyei ügyvédi napon felkérnek egy halászlé főzésére.

• **Szóljunk néhány szót az alapanyagok minőségéről.**

– Nem mindegy, hogy milyen minőségű a hal, a hagyma, a paprika, a víz. Több versenyen kellett kényszerből főzni a lét, s egészen más illat, ízanyag jött ki a végén. A tiszta forrásvíz a legjobb, azon kívül esküszöm a makói bronzhagymára, ami legyen kemény és tavalyi. Ami a paprikát illeti: az országban sok helyen természetnek, de tapasztalatom szerint Sükösd és Dunsok környéke a legalkalmasabb a paprika termelésére. Természetesen a hal íze a legfontosabb: a kevésbé zsíros halat kedvelem.

• **S meddig versenyez?**

– Lassan a koromnál fogva is eljön az idő, hogy abbahagyjam az országjárást. De azért is, mert egy idő múlva – s ezt készséggel elfogadom – unalmassá válik az ember. Azt gondolom, hogy az ötvenedik győzelem után felhagyok a versenyzéssel, s azután inkább bemutatókon kívánok részt venni. Így talán megszerettettem a halat, s növelhetem a halfogyasztók táborát. Mindenki, aki kíváncsi rá, megosztom a tudományt.

• **S otthon is Ön főzi a halat? A felesége, Ildikó asszony is kiváló szakács.**

– Ildi született bajai lány, s kiskorától kezdve megszokta a halat, a főzést. Vitathatatlan, hogy kiválóan főz, de otthon én vagyok többet a konyhában.

• **Végezetül: mit remél a forgatástól, s lesz-e folytatása?**

– Remélem, hogy aki nézi a műsort, az évtizedes tapasztalatok alapján finom, kiváló halászlét főz a családjá számára, s ez öröm. S ha jó lesz a fogadtatás, akkor lesz folytatás is, mert nem csak halászlét főzünk a publikumnak, hanem jó pár más helyi, a halhoz kapcsolódó ételt is.

H. Gy.

Idén nincs pénz állami haltelepítésre

Az Országgyűlés ezévi költségvetésének vitájában Dr. Orosz Sándor (MSZP) – a többi téma mellett – az állami haltelepítési program finanszírozásához is hozzászólt. Tette ezt azért, mert a költségvetésből hiányzott az a 200 millió forint, amelyet 2008-ban még felhasználhattak a program végrehajtói. A vitában Karsai Péter (MDF) is szót kért, s nem csak támogatta Orosz Sándor mondanóját, de módosító indítványt is benyújtott e tárgyban, amit azonban a végső szavazásnál a képviselők többsége (210 nem szavazattal) elvetett. Felszólalásait az alábbiakban közöljük.

DR. OROSZ SÁNDOR (MSZP): Szeretnék most a természetes vizek, azok halállománya, a horgászok és az őket kiszolgáló, döntően az állami vizeken halászati-horgászati hasznosítást és horgászati lehetőséget biztosítók érdekében szólni. Miért is teszem ezt? Teszem ezt azért, mert 1997-ben elfogadtuk a XLI. törvényt – ez a halászatról és a horgászatról szól –, és ebben bizonyos befizetésekre kötelezzük részben a halászati hasznosítót, részben azokat a horgászembereket, akik nincsenek kevesen az országban – több mint 300 ezren vannak –, és szerintem nincs olyan, egyéni választókerületben megválasztott országgyűlési képviselő, akinek a körzetében ne élne e nagyon egészséges és természetbarát hobbinak a hódolója. Természetesen Óbudán is elég sok horgászember él. Nos, őket befizetésre kötelezzük a törvény alapján, ami a mostani költségvetési törvényben a földművelésügyi tárca egyik központosított bevételeként jelenik meg. Ebben a sorban a horgászengedélyekért, a horgász-igazolványokért, a halászati-horgászati haszonbérletért befizetett összegek – elenyésző részben bizonyos bírságtételek is – szerepelnek. A törvény a felhasználásról úgy szól, hogy fölserjölja, hogy milyen célokra kell fordítani. Megnéztük, ilyen a kiadási oldalon a földművelésügyi tárcánál nincs.

Egyik ellenzéki képviselőtársam ennek érdekében úgynevezett halgazdálkodás támogatása nevű jogcím visszaállítására törekedett – még egyszer mondom – MeH-pénzből, amivel nem értek egyet. Ez ma már nincs. Van azonban egy állami haltelepítési program, amely pontosan ugyanolyan nagyságrendű, tehát 200 millió forint értékű, amely egyébként kevesebb, mint ami a tényleges befizetés, hiszen a tényleges teljesítés általában 300 millió forint körül mozog. Jelenleg a betervezett földművelésügyi fejezetben egyetlen fillér kiadás sincs erre. Élnék a gyanúval – hogy egyszerűen fogalmazzak –, hogy Gráf József miniszter urat elárulták a munkatársai. Azért gondolom ezt, mert Gráf miniszter úr számos horgász- és halászfórumon támogatásáról biztosította ezt az ügyet. Perse azt is hallottam, hogy ezt a támogatást a halászok megkapják. Nem pontosan

ugyanarról beszélünk, de némileg merülünk el a történelemben; nem kell nagyon messzire menni. Az Európai Unióhoz való csatlakozás előtt a halászok és a horgászok rendelkeztek az akkor még 300 millióssal, rendelkeztek ivadéknemesítési, agrár-környezetgazdálkodási támogatással, és rendelkeztek úgynevezett halászatmodernizációs támogatással is.

Most, hogy mindössze egy halászatmodernizációs támogatási jogcímet tartalmazó HOP-ot fogadott el Brüsszel, azt mondanám, hogy ebben van benne az összes többi. Ez azért sem helyénvaló megálapítás, mert a tervezés kezdetekor ezeket az összegeket – így például ezt a most általam hiányolt tételt is – notifikáltatni akarta a tárca. Attól kezdve mondja azt a minisztérium, hogy ott van, megkaptátok más jogcímen, amióta erre a notifikációra nem került sor.

Azért szólok, képviselőtársaim, mert jó lenne, ha a költségvetés tervezése során elkövetett – nevezük így – hiba vagy mulasztás okán nem vezetnénk be a horgászok számára egy hobbiadót. Ez ugyanis ebben a formában, ha így marad, nem más, mint egy hobbiadó, hiszen van egy törvény által előírt befizetési kötelezettség, amit aztán valamire elkölt az állam. Ez nem lenne helyénvaló. Befejezésül engedjék meg, hogy egy irodalmi példával zárjam mondanómat. Annak idején, amikor a Pál utcai fiúkat olvastam – van e a teremben, aki ne tette volna ugyanezt? –, nem a vörösingesekkel szimpatizáltam, különösen azért, mert azok hajlamosak voltak einstandolni. Én nem szeretnék einstandolni, ezért jó lenne, ha az általam forszírozott állami haltelepítési program ismételen

ten megjelenhetne 200 millió forint értékben a 2009. évi költségvetésben.

KARSAI PÉTER (MDF): Orosz Sándor képviselőtársam hozzászólásában a horgászatról, a halászatról, a szabadidő-eltöltésről beszélt hosszasan, és indokolta egyik módosító indítványát, amelyben az FVM költségvetési tételeiből 200 millióssal kért és remél a halasí-

tások támogatására. Nagyon fontos dolgot mondott, amikor hobbiadónak nevezte a horgászok által befizetett állami horgászjegyekre szóló összeget. Talán nem sokan tudják, hogy a legnagyobb magyarországi civil egyesület éppenséggel a horgászok egyesülete a maga több, mint 300 ezres táboraival, sőt, ha ehhez hozzávesszük, hogy legalább még 200 ezer ember hobbiszinten szintén horgászni szokott, akkor félmillió ember kikapcsolódásáról, rekreációjáról és egyebekről van szó.

Nemrégiben Sáregresen részt vettem egy olyan tanácskozáson, ahol pont ezeket a dolgokat elemeztük, boncolgattuk ötpárti jelenléttel. Ott egy riasztó számot jegyeztem meg abból az adathalmazból, amit a téma szakértői bemutattak, nevezetesen azt, hogy az utóbbi esztendőben feltűnően csökken az

ifjúsági és a gyermekhorgászok száma. Ez azért nagy baj, mert mint civilben horgászember, igazán azt tudom mondani önöknek, hogy nem kell a zaklatott politikusi létemet, mondjuk, idegcsillapítókkal kompenzálni. Ennek az az oka, hogy amikor kiülhetek a Duna közepére, akár csak egy-két óra

hosszára a Gemenci-erdő tövében, akkor ez egy-két hétre olyan feltöltődést, olyan kikapcsolódást ad nekem, amit igazán mindenkinek csak ajánlani tudok, hogy próbálja ki.

Nos, egy ilyen dolog a gyerekkorban kezdődik el, amikor az ember a gyereket, mondjuk, fél vagy akár egy egész napra elviszi valamelyik folyó partjára, ez valami hihetetlenül nagy esemény a gyerekeink számára. Azért is látom riasztónak azokat a számsorokat, amelyeket a sáregresi tanácskozáson megismerhettünk, mert pont egy olyan tevékenységtől, a természet szeretetétől, a környezettől, egy olyan tudásanyagtól – még talán ezt sem túlzás erre az ismeretanyagra mondani – fosztjuk meg, vagy nem juttatjuk hozzá a gyerekeinket, ami a későbbiekben egyrészt duplán kamatozik is, ha pedig nincs, akkor ez óriási veszteség. Bízom Gógós Zoltán államtitkár úrban is, mert a sáregresi tanácskozáson ékes szöszölőja volt – ő civilben szintén horgász – ennek az ügynek. Szeretném hangsúlyozni, hogy ez a pénz tényleg egy olyan összeg, amit érdemes arra fordítanunk, hogy ez az 500 ezer ember továbbra is járhassa az országot és kikapcsolódhasson. Ezek rendkívül fontos ügyek. Ezért kérem az Országgyűlést, hogy ezt a módosító indítványt majd támogatni szíveskedjék, hogy az a bizonyos 200 millió forint a halasításra, a halutánpótlásra elkölthető legyen. Arról nem is beszélve, hogy meglátásom szerint azok, akik állami horgász-, halászforgófitetnek, joggal várhatják el minimum azt, hogy ezt az összeget visszaforgatják a vizekbe, a tavakba.

Jó lenne, ha a költségvetés tervezése során elkövetett – nevezük így – hiba vagy mulasztás okán nem vezetnénk be a horgászok számára egy hobbiadót

Szeretném hangsúlyozni, hogy ez a pénz tényleg egy olyan összeg, amit érdemes arra fordítanunk, hogy ez az 500 ezer ember továbbra is járhassa az országot és kikapcsolódhasson.

Az európai akvakultúra évei

A 2007-es és 2008-as éveket méltán nevezhetjük az európai akvakultúra éveinek az Európai Unióban, hiszen olyan intézkedések születtek, illetve olyan programok indultak, amelyek hozzájárulnak az akvakultúra minőségi fejlődéséhez. Ezek az európai akvakultúra-fejlesztés helyzetét az elkövetkezendő években meghatározó öt főbb intézkedések, illetve programok a következők voltak: tengerügyi politika kidolgozása és bevezetése; az európai akvakultúra stratégia átdolgozása; Európai Halászati Alap létrehozása a 2007–2013 közötti időszakra; a 7. keretprogram (FP7) beindítása, valamint az Európai Akvakultúra Technológiai Platform (EATP) létrehozása.

I. Az EU új tengerügyi politikája

A tengerekhez, az óceánokhoz és a part menti területekhez kötődő gazdasági és rekreációs tevékenységek egyre összetettebb feladatokat jelentenek. Ezek a tevékenységek magukban foglalják többek között a tengerhajózást, a halászatot, az akvakultúrát, az olaj- és gázkitermelést, a szél és az árapály energiatermelésre történő hasznosítását, a hajóépítést, a tengerkutatót és rekreációt.

Az EU új tengerügyi politikájának kidolgozása és 2007 decemberétől történő alkalmazása jelzi, hogy az Európai Bizottság intézkedéseinek homlokterében a „tengerügyek”

állnak. Nem véletlen, hogy a Halászati Főigazgatóság neve is DG MARE-ra vagyis Tengerügyi Főigazgatóságra változott 2008. március 29-től. Ami a tengerügyi politikában a halászatot és az akvakultúrát illeti, a legnagyobb figyelmet a tengeri halászat kapja a túlhalászás, és az ebből eredő konfliktusok miatt. A tengeri akvakultúra ugyan a tengerügyi politika része, de nem olyan kritikus eleme, mint a halászat, tekintettel arra, hogy a kutatás-fejlesztés eredményeinek alkalmazásával az e területen meglévő konfliktusok (halliszt és halolaj nagymértékű felhasználása, kiszokott halak okozta genetikai szennyezés, illetve a környezet szerves anyagokkal,

kemikáliákkal és egyéb anyagokkal való terhelése) mérsékelhető. Az édesvízi halászat és akvakultúra viszont csak áttételesen jelenik meg a tengerügyi politikában, olyan mértékben, amennyire hatással van a part menti zóna szocio-ökonomiai és környezeti tényezőire.

II. A fenntartható akvakultúra fejlesztés európai stratégiájának átdolgozása

A 2002-ben elfogadott stratégia három fő célja az alábbi volt:

- az akvakultúrából élők hosszabb távú foglalkoztatásának a biztosítása;
- a fogyasztók egészséges, biztonságos és jó minőségű élelmiszerral történő ellátása az állat-egészségügyi és állatjóléti feltételek biztosítása mellett;
- annak biztosítása, hogy az akvakultúra termelés környezetbarát módon történjen.

A korábbi stratégia fő céljai ma is érvényesek, azonban az elmúlt öt év alatt bekövetkezett változások, többek között az Európai Unió bővítése, szükségessé tették a stratégia újraértékelését és átdolgozását. A stratégia átdolgozása széles körű társadalmi konzultáción alapult, amelynek során a magyar elnöklettel működő Európai Akvakultúra Társaság (EAS) is megfogalmazta véleményét. Az EAS a Bizottságnak megküldött véleményében hangsúlyozta a tógazdasági haltermelés sajátosságait és az európai akvakultúrában betöltött fontos szerepét.

A stratégia revíziójának fontos állomása volt a Brüsszelben 2007. november 17-én, az európai akvakultúrában érdekelt széles körű részvételével megtartott tanácskozás. A tanácskozáson felkért előadóként részt vett az Akvakultúra Központok Közép- és Kelet Európai Hálózatának (NACEE) koordinátor intézménye, a szarvasi HAKI az igazgatója is, aki bemutatta a tógazdálkodás sajátosságait és a multifunkcionalitásban rejlő lehetőségeket, illetve röviden ismertette a NACEE szervezetét és működését.

A szakmai konzultációk és a kelet-európai lobbieredményeképpen a fenntartható akvakultúra fejlesztés európai stratégiájának átdolgozott változatában méltó súllyal szerepel a tógazdálkodás, mint az európai akvakultúra egyik sajátos szektora.

III. Az Európai Halászati Alap

Az EU-tagországok halászatának és akvakultúra-termelésének fejlesztését szolgálja az EHA, amely a 2007–2013 tervidőszakra 3,848 milliárd eurót biztosít meghatározott,

(Folytatás a 8. oldalon)

SPORTOLJ ÉS TÁPLÁLKOZZ EGÉSZSÉGESEN!

Magyar Halasok Sportnapja!

Harmadik magyar Halas Kispályás Focibajnokság!

2009. január 23-án pénteken a gödöllői Szent István Egyetem HALGAZDÁLKODÁSI TANSZÉKÉNEK szervezésében megrendezésre kerül a harmadik magyar halas kispályás focibajnokság. Minden halgazdálkodással, halfeldolgozással, halkereskedelemmel, halas kutatással foglalkozó hazai vállalkozás, intézmény stb. nevezhet eme hazánkban ezidáig egyedülálló sporteseményre. A halászléfőzéssel, illetve különböző halas termékek bemutatásával, kóstoltatásával egybekötött rendezvényre olyan halas cégek jelentkezését is várjuk, akik a sportolás mellett/helyett a gasztronómiai paletta szélesítésében is szívesen részt vennének. A tornán lehetőség van arra, hogy két vagy több gazdaság összeálljon és közös csapatot indítsanak.

A jelentkezési határidő január 9. (péntek) 16:00.

A jelentkezéshez szükséges

– az e-mailben elkérhető nevezési lap kitöltése és visszajuttatása elektronikus formában a bokor.zoltan@mkk.szie.hu email címre (innen kérhető is);

– a 30 000 forintos nevezési díj befizetése az Állattenyésztési Tudományok Fejlesztéséért Alapítvány számlájára: 10700196-27559105-51100005, „foci nevezés” feltüntetésével;

– az évek során tapasztalt nagy érdeklődésre tekintettel az első 10 csapat nevezését tudjuk elfogadni!

– a csapatokat kérjük úgy összeállítani, hogy a pályán egyszerre csak egy 20 év alatti játékos lehet, továbbá hivatalos játékgendellyel rendelkező játékos nevezését nem tudjuk elfogadni.

– csak azon játékosok nevezését tudjuk elfogadni, akiknek munkaügyi törzslapja (tasak) megérkezik hozzánk a nevezési határidőig, továbbá legalább három hónapja a cég alkalmazásában állnak.

A nevezés, illetve a torna részleteiről további információ kapható Dr. Urbányi Bélától (urbanyi.bela@mkk.szie.hu), ill. Bokor Zoltántól (bokor.zoltan@mkk.szie.hu) a megjelölt e-mail címen, a (28)522-000/1912 melléki vezetékes számon vagy a (20) 354-8199-es mobil számon.

SZIE MKK Halgazdálkodási Tanszék

Az európai akvakultúra évei

(Folytatás a 7. oldalról)

a Közös Halászati Politika megvalósítását szolgáló célokra.

A tagországonként meghatározott összeg felhasználása az Európai Bizottság által elfogadott nemzeti stratégia és halászati operatív programok szerint történhet az alábbi főbb területek (prioritási tengelyek) figyelembe vételével:

- 1. tengely: a halászflootta kiigazítása;
- 2. tengely: akvakultúra, belvízi halászat, a halászati termékek feldolgozása és értékesítése;
- 3. tengely: közös érdekeket célzó intézkedések;
- 4. tengely: a halászati övezetek fenntartható fejlesztése;
- 5. tengely: technikai segítségnyújtás.

Az Európai Halászati Alap a hazai halászatfejlesztés számára is eddig soha nem látott lehetőségeket biztosít. A program végső befejezéséig, 2015 végéig 46,8 millió euró áll rendelkezésre termelő és feldolgozó létesítmények építésére, illetve korszerűsítésére, a marketing fejlesztésére, és általában az innováció színvonalának növelésére. A Nemzeti Halászati Stratégiai Terv és a Halászati Operatív Program (HOP) elfogadását, illetve a HOP irányításáért és ellenőrzéséért felelős intézményrendszer felállítását követően 2009 áprilisától beindulhatnak az EHA által támogatott fejlesztések és a hazai halászat fejlesztését szolgáló egyéb programok.

IV. Az akvakultúra-kutatás az EU 7., K+F keretprogramjában

Az Európai Bizottság a 2007-től 2013-ig tartó időszakban az úgynevezett 7. keretprogramban az alábbi négy fő területen biztosít támogatásokat az EU:

- közös kutatási projektek (32,4 milliárd euró);
- alapkutatások (7,51 milliárd euró);
- humán-erőforrások fejlesztése (4,75 milliárd euró);
- kutatási kapacitások fejlesztése (4,1 milliárd euró).

A közös kutatási projektek tématerület 10 témája közül az „Élelmiszerek, mezőgazdaság és halászat, biotechnológia”, illetve a „Környezet (a klímaváltozás is)” témák kínálnak lehetőséget specifikus akvakultúra-kutatási projektek finanszírozására, mindamellett, hogy más tématerületen (pl. humán-erőforrások fejlesztése) is van esély a sikeres pályázatra. Megjegyezzük, hogy az említett két témára („Élelmiszerek...”, illetve „Környezet”) az összes támogatási keret 6,0, illetve 5,6 százaléka jut. Az „Élelmiszerek, mezőgazdaság és halászat, biotechnológia” téma kutatásainak fő céljai az alábbiakban ismertetjük:

- Európai Tudás Alapú BioGazdaság (angol rövidítése KBBE) felépítése;
- válasz a szociális és gazdasági kihívásokra;
- az összes érdekelt (így a vállalkozások is) bevonása;
- a Közös Agrár-, illetve Halászati Politika támogatása;
- a felmerülő kutatási igényekre adott gyors válasz.

A kutatás támogatása pályázati formában történik. A nagy versenyben csak kiváló minőségű kutatási programmal pályázó erős konzorciumoknak van esélye a nyeresre. A pályázatokban partnerként részt vehetnek nem EU-tagországok intézetei is, meghatározott rendelkezések szerint. A jelenleg futó EU által támogatott akvakultúra-fejlesztési projekteknek is vannak résztvevői kelet-európai országokból (pl. EUROCARP, illetve AQUAMAX).

V. Az Európai Akvakultúra Technológiai Platform (EATP)

Az ágazat nagy kihívásokkal néz szembe, különös tekintettel az Európán kívüli országokkal folytatott versenyre. Örvendetes, hogy a 7. keretprogram a korábbi 6. keretprogramhoz képes 41 százalékkal növelte a kutatásra fordítható forrásokat, azonban az EU-támogatás mellett szükséges a K+F erőforrások összehangolása, mobilizálása, illetve a vállalkozások, pénzintézetek és nemzeti finanszírozó szervezetek forrásainak bevonása is.

Az Európai Bizottság olyan platformok létrehozását szorgalmazza, amelyeknek fontos szerepe lehet a K+F keretprogramok formálásában, illetve amelyek a vállalkozások, a kutatás és egyéb érdekelttek összefogásával világos jövőképet dolgoznak ki. E jövőkép alapozza meg a kutatási stratégia, illetve egy végrehajtási stratégia kidolgozását. E célok jegyében kezdeményezte az Európai Akvakultúra Technológiai Platform (EATP) létrehozását egy szakértői csoport 2006-ban.

Az EATP aktív tevékenysége 2008. június 10-én a belgiumi Gent városában megrendezett induló üléssel kezdődött. A stratégiai kutatási program egyes elemeinek kidolgozása hét munkacsoportban történik, a következők szerint: termékminőség, élelmiszerbiztonság és egészség; technológiák és rendszerek; a biológiai életciklus szabályozása; fenntartható takarmánygyártás; környezeti kölcsönhatások; tudás-menedzsment; vízi élőlények egészsége és jóléte. A „Technológiai és rendszerek” tematikus terület egyik vezetője e cikk szerzője, aki az EATP Irányító Tanácsának is tagja.

Az EATP mellett Magyarországon és Spanyolországban nemzeti akvakultúra technológiai platformok jöttek létre és előzetes elképzelés született egy Kelet-európai Akvakultúra Technológia Platform létrehozására is a NACEE égisze alatt.

Várad László
HAKI, Szarvas

Reformokban gazdag két év az EAS élén

Dr. Várad László, a HAKI főigazgatója emléklapokot vett át az Európai Akvakultúra Társaság (EAS) új elnökétől, Selina Stead-től, miután leköszönt a 2006 és 2008 között betöltött elnöki pozícióról. Várad László volt az EAS első kelet-európai elnöke, s akit először választott a tagság közvetlenül.

Elnökségének ideje alatt az EAS működésében és szervezetében jelentős változások történtek: 2007-től a társaság az éves konferenciát szakmai kiállítással összekapcsolva szervezi, nyitva Kelet-Európa felé; 2007-től az EAS évente négy-szer megjelenő magazinja önállóan kerül kiadásra és nem a Világ Akvakultúra Társaság magazinjának részeként; a magazin megjelenése közötti időszakokban elektronikus hírlevelet kap minden EAS-tag; új tagsági forma, az „e-tagság” került bevezetésre. A társaság már korábban elkezdett szerkezetátalakítása (létszámcsökkentés és egyes tevékenységek kiszervezé-

se) tovább folytatódott és jó esély van arra, hogy az EAS lassan kikeveredik nehéz pénzügyi helyzetéből. Várad László még két évig az EAS Igazgató Tanácsának tagja marad megfigyelőként, de örvendetes, hogy a tagság *Trenovszky Magdolna*, a SZIE PhD-hallgatójának személyében újabb magyar tagot választott a társaság Igazgató Tanácsába, így Kelet-Európa, illetve Magyarország továbbra is aktívan képviselve lesz az EAS-ban.